

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 60 0 St 030721 22 Rev
Banjaluka, 14.9.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci, u vijeću sastavljenom od sudija: Violande Šubarić, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Biljane Majkić Marinković, kao članova vijeća, u pravnoj stvari predlagača A.P.A. d.o.o. iz A., koga zastupaju punomoćnici D.D., advokat iz S. i S.D., advokat iz B., radi otvaranja stečajnog postupka nad imovinom protivpredlagača D.K. d.o.o. iz D., koga zastupaju punomoćnici D.P., advokat iz D. i D.M., advokat iz B., odlučujući o revizijama protivpredlagača izjavljenim protiv rješenja Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 60 0 St 030721 22 Pž od 13.4.2022. godine, na sjednici održanoj dana 14.9.2022. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizije se odbijaju.

Obrazloženje

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Doboju broj: 60 0 St 030721 21 St od 22.2.2022. godine, otvoren je stečajni postupak nad dužnikom: D.K. d.o.o. D., ul. ..., D., MBS ..., MB ..., JIB ... (u daljem tekstu: protivpredlagač), sa danom 22.02.2022. godine u 14,00 časova, uz konstataciju da će se objaviti na oglasnoj tabli suda, u „Službenom glasniku Republike Srpske“ i na internet stranici APIF; za stečajnog upravnika imenovan je M.K. iz D.; pozvani su povjerioci da u roku od 30 dana od dana objavljivanja oglasa o otvaranju stečajnog postupka u „Službenom glasniku Republike Srpske“ prijave svoja potraživanja stečajnom sudu (član 100. stav 1. Zakona o stečaju) dostavom prijave i priloga u dva primjerka (član 169. Zakona o stečaju), te prilože dokaz o uplaćenju sudskoj taksi na prijavu potraživanja u visini od 1% od vrijednosti potraživanja, s tim da taksa ne može biti manja od 50,00 KM, niti veća od 10.000,00 KM i to na žiro račun broj..., budžet RS B.L., vrsta prihoda ..., opština ..., budžetska organizacija Okružnog privrednog suda D. broj: ...; pozvani su povjerioci da u roku od 30 dana, od dana objavljivanja oglasa o otvaranju stečajnog postupka u „Službenom glasniku Republike Srpske“, obavijeste stečajnog upravnika koja prava osiguranja potražuju na predmetima imovine stečajnog dužnika, uz navođenje predmeta na kome se potražuje pravo osiguranja, vrstu i razlog nastanka prava osiguranja kao i osigurano potraživanje (član 100. stav 2. Zakona o stečaju); pozvana su lica koja imaju obaveze prema stečajnom dužniku da ih bez odgađanja izvrše (član 100. stav 3. Zakona o stečaju); određeno je da se otvaranje stečajnog postupka ima upisati u sudski registar, uz upis imena i prezimena stečajnog upravnika, kao lica ovlaštenog za zastupanje stečajnog dužnika, te u zemljišnoknjižne evidencije koje vodi Uprava B., Područna jedinica D.; zakazana je Skupština povjerilaca (ispitno ročište) za 29.4.2022. godine u 10,30 časova u zgradi suda, te je rečeno da će se Skupština povjerilaca (izvještajno ročište) na kojoj

će se, na osnovu izvještaja stečajnog upravnika, odlučiti o daljem toku stečajnog postupka, održati isti dan i na istom mjestu, nakon ispitnog ročišta.

Rješenjem Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 60 0 St 030721 22 Pž od 13.4.2022. godine, žalba stečajnog dužnika (protivpredlagača) je odbijena i prvostepeno rješenje potvrđeno.

Dopuna žalbe je odbačena, kao neblagovremena.

Odbijen je zahtjev predlagača za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu, u iznosu od 438,75 KM.

Blagovremenom revizijom odluku drugostepenog suda pobija protivpredlagač, po punomoćniku D.P., zbog povrede odredaba stečajnog i parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija uvaži, osporeno rješenje preinači i odbaci ili odbije prijedlog za otvaranje stečajnog postupka, a predlagač obaveže da mu naknadi troškove postupka ili da se to rješenje ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

I drugi punomoćnik protivpredlagača, D.M. je izjavio blagovremenu reviziju protiv drugostepene odluke, iz istih razloga i sa gotovo istim revizionim navodima, stavljajući isti prijedlog u pogledu sadržaja odluke koju bi trebalo donijeti po reviziji.

Predlagač nije odgovorio na revizije.

Revizije nisu osnovane.

Predmet odlučivanja je utvrđivanje uslova za otvaranje stečajnog postupka nad imovinom stečajnog dužnika (protivpredlagača) i donošenje takvog rješenja.

Predlagač svoj prijedlog temelji na tvrdnji da protivpredlagač nije u stanju da izmiri novčanu obavezu koju ima prema njemu, niti da redovno izmiruje svoje novčane obaveze po osnovu poreza, doprinosa i taksu, jer su mu svi računi blokirani duže od 60 dana.

Tokom postupka koji je prethodio donošenju nižestepenih rješenja utvrđeno je: da je prijedlog za otvaranje stečajnog postupka podnesen 18.6.2021. godine; da je 30.8.2021. godine sud donio rješenje o provođenju prethodnog postupka za utvrđivanje uslova za otvaranje stečajnog postupka nad protivpredlagačem, te je imenovan privremeni stečajni upravnik, koji je sačinio izvještaj 01.11.2021. godine, u kojem je naveo da je protivpredlagač pretrpio veliku štetu u poplavama 2014. godine i da je praktično već tada prestao sa radom, da je manje poslove imao tokom 2015, 2016. i 2017. godine, kada je u APIF predan poslednji završni račun za 2017. godinu, da ima obaveza prema dobavljačima u iznosu od 4.200,00 KM, ali da one nisu utužene i zastarile su, te da ne nalazi da je predlagač povjerilac stečajnog dužnika; da je nakon toga, po nalogu suda sačinio dopunu izvještaja dana 23.12.2021. godine u kojoj je naveo da ostaje kod ranijeg izvještaja, te da Uprava RS i S. a.d. B. imaju upisane zakonske hipoteke na nekretninama protivpredlagača i da ga je Uprava RS obavjestila da njena potraživanja prema protivpredlagaču iznose 282.605,35 KM, a da S. a.d. B. nije odgovorila na njegov upit, ali je tokom postupka utvrđeno da predlagač ima neizmirenih obaveza prema S. a.d. B. u iznosu od 408.378,39 KM, po osnovu više kredita, zbog čega je i upisana hipoteka na njegovim nekretninama u korist ove banke; da protivpredlagač posjeduje 8 računa kod 5 različitih poslovnih banaka koji su blokirani, njih pet od 12. odnosno 13.8.2015. godine, a tri od 28.9. i 01.10.2018. godine, kako proizlazi iz izvještaja centralne banke BiH od 17.6.2021. godine.

Dalje je utvrđeno da su predlagač i protivpredlagač vodili više sporova kod Privrednog suda u Somboru i Okružnog privrednog suda u Doboju; da je presudom Privrednog suda u Somboru broj: P-191/11 od 26.3.2014. godine obavezan protivpredlagač da predlagaču isplati iznos od 215.265,00 evra, dok je odbačen zahtjev za isplatu kamate na ovaj iznos i odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka; da je istom presudom, kao i presudom istog suda broj: 237/18 od 25.7.2018. godine, te presudom Okružnog privrednog suda u Doboju, obavezan predlagač da određene novčane iznose isplati protivpredlagaču; da je, prema navodima predlagača, koje protivpredlagač nije osporio, u izvršnom postupku vođenom kod Privrednog suda u Somboru, protivpredlagač od predlagača naplatio određene novčane iznose koji su uplaćeni na nerezidentni račun protivpredlagača broj: ... otvoren kod OTP b. S. a.d. B.; da je predlagač sa tog računa naplatio od protivpredlagača svoje potraživanje od 215.265,00 evra; da je kod Okružnog suda u Doboju ishodio rješenje broj: 13 0 V 004326 16 V od 14.8.2017. godine, o priznanju naprijed navedene strane sudske presude broj: P-191/11 od 26.3.2014. godine; da je na temelju tog rješenja pokrenuo izvršni postupak prijedlogom od 27.8.2019. godine, sa zahtjevom za isplatom glavnice 215.265,00 evra (protivvrijednost 421.021,74 KM), zatezne kate na taj iznos od 26.3.2014. godine do isplate, iznosa od 5.028,56 KM na ime troškova priznanja strane sudske odluke, sa pripadajućom kamatom i za isplatom troškova izvršnog postupka, koji su obračunati u iznosu od 5.307,68 KM; da je sud odredio izvršenje, rješenjem broj: 60 0 Ip 028881 19 Ip od 31.12.2019. godine; da je, kada je utvrđeno da je predlagač od protivpredlagača (kako je naprijed rečeno) u međuvremenu, naplatio glavnice, dana 31.7.2020. godine, izvršni postupak obustavljen rješenjem od 28.9.2021. godine, protiv kojeg je predlagač izjavio žalbu.

Nije sporno da je u jednom od postupaka, vođenom kod Privrednog suda u Somboru, donesena presuda broj: P-210/18 od 02.4.2019. godine, koja je pravosnažna i izvršna i kojom je udovoljeno tužbenom zahtjevu predlagača i obavezan protivpredlagač (tuženi u tom postupku) da predlagaču, na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 1.784.235,00 dinara, te da je predlagač pred Okružnim sudom u Doboju pokrenuo postupak za priznanje i te odluke stranog suda.

Analizirajući naprijed utvrđene činjenice, prvostepeni sud nalazi da je utvrđena platežna nesposobnost protivpredlagača, da predlagač prema njemu ima dospjela, sudskim odlukama utvrđena, potraživanja, da potraživanja prema protivpredlagaču imaju i druga lica i da su neka od njih obezbjeđena upisanim založnim pravom na nekretninama protivpredlagača, da su time ispunjeni uslovi iz člana 5. stav 4. tačka 1. i 2, te člana 53. stav 3. Zakona o stečaju („Sl.gl. RS“ broj 16/16 - u daljem tekstu: ZS) za otvaranje stečajnog postupka, slijedom čega sudi kao u izreci svog rješenja.

Drugostepeni sud podržava stav prvostepenog suda, da su se ostvarili uslovi za otvaranje stečajnog postupka nad imovinom protivpredlagača, pa slijedom toga odbija njegovu žalbu i potvrđuje prvostepeno rješenje.

Revizijama protivpredlagača se ne dovodi u pitanje pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja.

Stečajni postupak se sprovodi radi grupnog namirenja povjerilaca stečajnog dužnika, unovčenjem njegove imovine i podjelom prikupljenih sredstava povjeriocima (član 2. stav 2. ZS). Prijedlog za pokretanje stečajnog postupka mogu podnijeti stečajni dužnik i svaki povjerilac koji ima pravni interes za pokretanje stečajnog postupka, s tim što je povjerilac dužan učiniti vjerovatnim potraživanje i platežnu nesposobnost stečajnog dužnika (član 53. stav 2. i 3. ZS).

Stečajni postupak se otvara nad imovinom stečajnog dužnika ako su ostvarene opšte pretpostavke iz člana 53. stav 2. i 3. ZS (da je prijedlog dopušten i da predlagač učini vjerovatnim svoje potraživanje), ako postoje stečajni razlozi propisani u članu 5. tog Zakona (da je stečajni dužnik platežno nesposoban) i ako će imovina stečajnog dužnika, prema predviđanju, biti dovoljna da pokrije troškove postupka (član 97. stav 6. ZSP).

Kod nesporne činjenice da protivpredlagač ima 8 računa, da su svi blokirani, ne samo 60 dana, nego dugi niz godina, da ima neizmirena potraživanja, ne samo prema predlagaču, nego i prema Upravi Republike Srpske i S. a.d. B., a i prema drugim licima, kako proizlazi iz prijava potraživanja koja su ta lica dostavila na poziv sadržan u rješenju o otvaranju stečajnog postupka i da je sva njegova nepokretna imovina opterećena hipotekom radi obezbjeđenja potraživanja Uprave i S. a.d. B., te da faktički i ne obavlja svoju djelatnost od 2014. godine i završni račun i izvještaj o poslovanju nije dostavio nadležnom organu od 2017. godine - nema sumnje da je dokazana platežna nesposobnost predlagača, onako kako propisuje odredba člana 5. stav 4 ZS, što navode revizija istaknute u ovom pravcu čini neosnovanim.

Budući da su svi računi protivpredlagača (prema naprijed navedenom izvještaju Centralne banke BiH) blokirani prije donošenja rješenja o izvršenju broj: 60 0 Ip 028881 19 Ip od 31.12.2019. godine, donesenog u izvršnom postupku koji se vodi po zahtjevu predlagača, kao tražioca izvršenja, protiv protivpredlagača, kao izvršenika (o kojem je naprijed bilo riječi), ne stoji tvrdnja revidenta da je za blokadu računa kriv predlagač. Drugačiji zaključak, s obzirom na izvještaj Centralne banke BiH, ne može ishoditi ni činjenica da iz dopisa, upućenog protivpredlagaču, jedne od banaka (S. a.d. B.) u kojoj ima račun, proizlazi da je taj račun blokirana na osnovu rješenja o izvršenju broj: 60 0 Ip 028881 19 Ip sa 16.01.2020. godine, te da je ta banka deblokirala račun sa 31.3.2022. godine (kako proizlazi iz navoda revizije i priloženog dopisa ove banke). Naime, za odluku o otvaranju stečaja nad imovinom stečajnog dužnika, u pogledu njegove platežne nesposobnosti i stanja računa, bitno je vrijeme kada je zatraženo otvaranje stečajnog postupka (18.6.2021. godine) i vrijeme koje je neposredno prethodilo tom vremenu, a razlog koji je uzrokovao blokadu računa, nije relevantan za donošenje zaključka o platežnoj nesposobnosti imaoca računa. Konačno, činjenica da ni iz jednog provedenog dokaza ne proizlazi da na računu protivpredlagača kod ove banke ima bilo kakvih sredstava, takođe upućuje na zaključak o njegovoj platežnoj nesposobnosti.

Predlagač je u naprijed opisanom izvršnom postupku (broj: 60 0 Ip 028881 19 Ip) na osnovu rješenja broj: 13 0 V 004326 16 V od 14.8.2017. godine, o priznanju strane sudske presude broj: P-191/11 od 26.3.2014. godine, kako je naprijed rečeno, zatražio izvršenje radi isplate glavnice od 215.265,00 evra (protivvrijednost 421.021,74 KM); pripadajuće zatezne kamate na taj iznos; iznosa od 5.028,56 KM na ime troškova priznanja strane sudske odluke, sa pripadajućom kamatom i iznosa od 5.307,68 KM, na ime troškova izvršnog postupka. Nije sporno da je glavnica plaćena u toku ovog izvršnog postupka (31.7.2020. godine) u izvršnom postupku vođenom kod Privrednog suda u Somboru, pa i troškovi tog izvršnog postupka, kako proizlazi iz potvrde javnog izvršitelja, G. M. broj: II-616/20 od 06.9.2021. godine (na čemu insistiraju obe revizije protivpredlagača). Međutim (i kad se zanemari zahtjev za isplatu zatezne kamate na dosuđenu i u međuvremenu plaćenu glavicu, za koji protivpredlagač, možda i opravdano, tvrdi da je neosnovan, a što će biti stvar daljeg izvršnog postupka), nema dokaza da su predlagaču plaćeni i iznosi traženi po osnovu troškova koji su mu dosuđeni rješenjem o priznanju strane sudske odluke, u iznosu od 5.028,56 KM, sa pripadajućom kamatom i troškovi izvršnog postupka u iznosu od 5.307,68 KM, pa je time, ne samo učinio vjerovatnim, nego i

dokazao postojanje potraživanja prema protivpredlagaču, što ga čini aktivno legitimisanim u ovom postupku.

Postojanje presude Privrednog suda u Somboru broj: P-210/18 od 02.4.2019. godine, koja je pravosnažna i izvršna i kojom je, kako je naprijed rečeno, obavezan protivpredlagač da predlagaču, na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 1.784.235,00 dinara, čini vjerovatnim i ovo njegovo potraživanje (član 53. stav 3. ZS), bez obzira što još nije okončan postupak za njeno priznanje (u kojem će se ocjenjivati osnovanost takvog zahtjeva, kakvim navodima, istaknutim u reviziji, se nije mogao baviti sud u ovom postupku).

Proizlazi, da je utvrđeno postojanje stečajnog razloga – platežne nesposobnosti dužnika (član 5. stav 1. ZS), da je prijedlog za otvaranje stečajnog postupka podnesen od ovlaštenog lica i uz dokaz o vjerovatnosti postojanja potraživanja i o blokadi računa protivpredlagača dužoj od 60 dana (član 53. stav 2. i 3. ZS), pa kako je predlagač predujmio tražena sredstva za pokriće troškova stečajnog postupka, niže stepena rješenja o otvaranju stečajnog postupka se ukazuju pravilnim i zakonitim.

Navodima revizije se i ne spori platežna nesposobnost protivpredlagača niti tvrdi suprotno, samo se neosnovano ističe da niže stepeni sudovi nisu obrazložili na osnovu čega su to utvrdili.

Na osnovu naprijed iznesenog, a u doboj mjeri nespornog činjeničnog stanja, nije bilo potrebe (kako ispravno obrazlaže i drugostepeni sud) platežnu nesposobnost protivpredlagača utvrđivati i vještačenjem, kako tvrdi revident pozivom na odredbu člana 56. stav 3. ZS. Ovo zato što je provođenje ovog dokaza propisano kao mogućnost, a ne obaveza. Potreba za njegovim izvođenjem zavisi od okolnosti svakog konkretnog slučaja.

Odredbama ZS nije izričito propisana zabrana prekida postupka. Međutim, zbog prirode i karaktera, te cilja ovog postupka, hitnosti i uopšte skraćenih rokova za preduzimanje radnji (kako onih koje preduzimaju stranke, tako i onih koje preduzima sud) nema mjesta prekidu stečajnog postupka, bez obzira na sadržaj odredbe člana 17. ZS, na koju se poziva revident. Naime, u stečajnom postupku je, ovom zakonskom odredbom, propisana shodna primjena odredaba Zakona o parničnom postupku, samo pod uslovom da nisu u suprotnosti sa ciljevima i načelima stečajnog postupka.

Navodi u kojima se kao povreda postupka, pozivom na odredbu člana 21. stav 2. i 3. ZS, ističe da je prvostepeni sud propustio da sasluša D.G. osnivača i direktora protivpredlagača i da nije cijenio pisanu izjavu koju je dostavila, takođe nisu mogli ishoditi drugačiju odluku. Ovaj prigovor je istican i u žalbi, te se na njega jasno i argumentovao očitovao drugostepeni sud, uz razloge kojima je pravdao njegovu neosnovanost, koje u svemu prihvata i ovaj sud, pa ih neće ponavljati. Čak i pod uslovom da se radi o povredi postupka, s obzirom na sve naprijed izloženo i utvrđeno činjenično stanje koje otvaranje stečajnog postupka u ovom slučaju čini osnovanim, ne radi se o povredi takvog značaja koja bi uzrokovala ukidanje pobijanog rješenja. Pored toga ni priložena pismena izjava D.G. svojim sadržajem ne dovodi u pitanje utvrđene činjenice relevantne za donošenje odluke o otvaranju stečajnog postupka.

Navodi kojima se pobija dio drugostepenog rješenja o odbacivanju dopune žalbe, takođe nisu osnovani. U prvom redu zato što je ta dopuna, s obzirom na dan prijema prvostepenog rješenja i dan ulaganja dopune žalbe, zaista neblagovremena, kako jasno obrazlaže drugostepeni sud. Pored toga, uz tu dopunu žalbe je samo dostavljen dopis Višeg privrednog suda od

07.3.2022. godine iz kojeg proizlazi da predmet broj: 60 0 Ip 02888 19 Ip nije dostavljen tom sudu radi rješavanja o žalbi izjavljenoj protiv rješenja od 28.9.2021. godine, što i nije bilo sporno tokom postupka. Zato takav dokaz da je i uzet u obzir, ne bi izmjenio činjenice relevantne za donošenje odluke o otvaranju stečajnog postupka.

Prema izloženom, pobijano rješenje ne sadrži nedostatke na koje se ukazuje u revizijama, a ni one na koje sud pazi po službenoj dužnosti, slijedom čega su, primjenom odredbe člana 248. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), u vezi s članom 254. stav 4. istog Zakona i članom 17. i 24. stav 1. ZS, reizije protivpredlagača odbijene, kao neosnovane.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost opravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić